

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1:
Titlul proiectului de act normativ
HOTĂRÂRE
pentru aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a serviciilor de educație timpurie
complementare și modificarea anexei nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind
organizarea și funcționarea Ministerului Educației

Secțiunea a 2-a:
Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ:

Prezentul act normativ a fost elaborat de Ministerul Educației și are ca scop:

- punerea în aplicare a prevederilor art. 27, alin. (1⁷) din Legea educație nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- modificarea anexei nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare privind numărul total de posturi din învățământul preuniversitar de stat, inclusiv învățământul special, centrele județene de resurse și asistență educațională/Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională.

-.

2.2 Descrierea situației actuale

A. În ultimele decenii se discută tot mai mult în literatura de specialitate despre tematica Educației Timpurii ca un domeniu de formare și cercetare și de noi preocupări ale specialiștilor și practicienilor din domeniul educațional. Dovezi din domeniile psihologiei, neurologiei, nutriției, sociologiei, pedagogiei și chiar economiei, cumulate, aduc un plus de argumentare faptului că anii copilăriei mici sunt cruciali în dezvoltarea inteligenței, a comportamentelor sociale ((Kjørholt & Qvortrup, 2012; Lantieri, 2017; Stan, 2016; Vărășmaș, 2014), dar și a caracterului (Hekman, 2014), investiția în educația timpurie fiind cea mai profitabilă pentru individ și societate.

Ca urmare a analizelor privind evoluția sistemelor de educație timpurie în majoritatea statelor europene, precum și ca urmare a analizei studiilor și rapoartelor privind educația timpurie în lume, incluzând diferite bune practici și studii de caz, problemele identificate la nivelul sistemului de educație timpurie din România, Ministerul Educației și-a orientat procesul de remodelare a politicilor publice existente către un sistem unitar, integrat și incluziv prin:

- promovarea unui curriculum unitar pentru educație timpurie (pentru copii de la naștere până la vârsta de 6 ani), în acord cu prevederile documentului-cadru de politici în domeniul calității educației timpurii la nivel european (OM nr. 4694/02.08.2019);
- aprobarea standardelor de autorizare de funcționare provizorie și a standardelor de acreditare și de evaluare externă periodică în învățământul preuniversitar (HG nr. 994/2020), care include și standardele pentru educația timpurie;
- aprobarea costului standard pentru antepreșcolarii cuprinși în sistemul de educație prin HG nr.900/2021 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 72/2013 privind aprobarea normelor metodologice pentru determinarea costului standard per elev/preșcolar și stabilirea finanțării de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat.

Totodată, în ultimii ani s-a pus un accent tot mai mare pe creșterea accesului la educația timpurie, fie prin extinderea educației obligatorii (inițial prin introducerea clasei pregătitoare, începând cu anul școlar 2012-2013, în învățământul obligatoriu, prin care grupa mare pregătitoare pentru școală din

învățământul preșcolar a devenit prima clasă a învățământului primar și, ulterior, prin conferirea statutului de învățământ obligatoriu grupei mari din învățământul preșcolar, începând cu 2020; grupa mijlocie urmează să fie declarată obligatorie începând cu 2023 și grupa mică, din 2030), fie prin investiții în infrastructură și în resursa umană.

De asemenea, experiențele acumulate în sistemul de învățământ românesc, privind dezvoltarea unor servicii complementare care să răspundă nevoii de educație a copiilor cu vârste de la naștere la 6 ani din zonele izolate și dezavantajate (inclusiv în zonele aglomerate, unde nu există locuri suficiente în creșe sau grădinițe) au sprijinit conturarea politicilor privind îmbunătățirea măsurilor privind accesul copiilor sub 6 ani la servicii de educație timpurie unitare, incluzive și de calitate.

La nivelul învățământului preșcolar se înregistrează, în ultimii ani, o tendință generală de creștere a cuprinderii copiilor în învățământul preșcolar din România. În anul 2019-2020, rata brută de participare la învățământul preșcolar a copiilor de 3-6 ani a fost de 88,6%. În 2019, decalajul rural-urban privind accesul la învățământul preșcolar a fost în favoarea mediului urban, unde participarea a fost de 97,4% față de 85% în mediul rural.

În contrast cu educația preșcolară, educația antepreșcolară are o dezvoltare limitată și o rată de cuprindere scăzută. Nivelul de educație antepreșcolară înregistrează un decalaj evident față de cel preșcolar, datorat deficitului de spații și personal specializat din domeniul educației.

În Raportul de țară din 2020 privind România, document al Comisiei Europene, se menționează următoarele: *numai 15,7 % din copiii cu vârste sub trei ani sunt înscriși în servicii formale de îngrijire a copiilor. În cazul copiilor cu vârsta cuprinsă între patru ani și vârsta de școlarizare obligatorie, participarea a crescut la 89,6 % în 2017, dar rămâne sub media UE (95,4 %). Această rată este chiar mai mică în cazul copiilor din zonele rurale și al romilor. Acest lucru are un efect negativ asupra dobândirii competențelor de bază și asupra mobilității sociale a copiilor din medii defavorizate sau din comunități marginalizate.*

Ministerul Educației a preconizat măsuri de creștere a capacității de cuprindere a copiilor cu vârste de la naștere la 6 ani, atât în Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), cât și în Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO). În acest context, în PNRR se remarcă o investiție importantă în construirea de creșe (un număr de 110 creșe), precum și o investiție majoră în înființarea și funcționarea unor servicii complementare în zonele defavorizate, izolate (un număr de 412 servicii complementare: centre de joacă, ludoteci), unde nu se justifică înființarea/construirea unui serviciu standard (tip creșă sau grădiniță). Aceste servicii educaționale sunt oferite gratuit. POEO va facilita, la o scară mai mică, înființarea și funcționarea de servicii standard sau complementare: cel puțin un serviciu standard și/sau complementar la nivelul UAT-urilor care vor avea strategii de dezvoltare a serviciilor de educație timpurie fundamentate corect și care să justifice alocarea unui grant.

Așadar, în contextul demersurilor recente de realizare a unui sistem unitar, incluziv și de calitate pentru educație timpurie și a îmbunătățirii procentelor de acces a copiilor de la naștere la 6 ani la serviciile de educație timpurie, conform recomandărilor Comisiei Europene din Raportul de țară 2020, precum și ținând cont de importanța dezvoltării competențelor de bază, ca proces demarat cât mai timpuriu posibil, în vederea eliminării efectelor negative asupra evoluției școlare și sociale a copiilor, îndeosebi a celor din medii defavorizate sau din comunități marginalizate, precum și pentru sprijinirea măsurilor din cadrul Proiectului România educată privind educația timpurie și pentru atingerea jalonului nr. 458 din cadrul Componentei nr 15 – Educație din PNRR, respectiv pentru înființarea, echiparea și operaționalizarea a 412 servicii complementare pentru grupurile defavorizate, cu termen Trimestrul I 2023, este nevoie de înființarea a 1236 de posturi aferente operaționalizării a 412 servicii complementare pentru grupurile defavorizate și este necesară aprobarea prezentei *Metodologii de organizare și funcționare a serviciilor de educație timpurie complementare.*

B. Ministerul Educației, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, care se organizează și funcționează în subordinea Guvernului, în baza Hotărârii Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare.

Ministerul Educației, în calitate de autoritate de stat, în conformitate cu prevederile art. 32 din Constituția României republicată, își îndeplinește obligațiile ce-i revin prin punerea în aplicare a cadrului legal și asigurarea exercitării dreptului fundamental la educație și are drept de inițiativă și de execuție în domeniul politicii financiare și al resurselor umane din sfera educației.

Prin Legea nr. 133/2020 pentru completarea art. 83 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicabilitate începând cu anul școlar 2021-2022, se diminuează numărul de elevi/preșcolari alocat unui post de profesor dintr-un cabinet de asistență psihopedagogică, iar prin Legea nr. 185/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, a fost modificat conținutul art. 63 din lege, în sensul diminuării efectivelor de elevi/preșcolari din care se constituie formațiunile de studiu în învățământul preuniversitar.

De asemenea, conform prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, învățământul secundar superior și grupa mare din învățământul preșcolar devin obligatorii până cel mai târziu în anul 2020, grupa mijlocie până cel mai târziu în anul 2023, iar grupa mică până în anul 2030.

Astfel pentru a crește gradul de cuprindere a copiilor cu vârste de 3-5/6 ani în învățământul preșcolar și de cuprindere a tinerilor cu vârste cuprinse între 6 și 18 ani în învățământul obligatoriu, precum și pentru îmbunătățirea serviciilor de asistență psihopedagogică și consiliere educațională pentru un număr mai mare de elevi și preșcolari din învățământul preuniversitar, se impune suplimentarea numărului de posturi pentru învățământul preuniversitar.

În prezent nu toți elevii și preșcolarii din învățământul preuniversitar de stat beneficiază de servicii de asistență psihopedagogică, consiliere educațională și orientare școlară, aceste servicii fiind asigurate într-o proporție mai mare în mediul urban.

Potrivit datelor comunicate de inspectoratele școlare, în anul școlar 2022-2023, la nivel național, sunt încadrați 2.288 profesori în cabinete de asistență psihopedagogică (consilieri școlari) pentru un număr de 2.751.233 elevi și preșcolari din învățământul public de masă, astfel încât, în prezent, pentru a se asigura serviciile de asistență psihopedagogică pentru toți elevii și preșcolarii unui post de profesor în cabinet de asistență psihopedagogică (consilier școlari) ar trebui să se aloce un număr de 1200 elevi și preșcolari.

Punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 133/2020 pentru completarea art. 83 din Legea educației naționale nr. 1/2011, potrivit căruia se diminuează numărul de elevi/preșcolari alocat unui post de profesor dintr-un cabinet de asistență psihopedagogică, conduce implicit la creșterea numărului de profesori în centre și cabinete de asistență psihopedagogică.

Potrivit jalonului 490 I11. Asigurarea dotărilor sălilor de clasă și a laboratoarelor/atelierelor școlare din unitățile de învățământ preuniversitar, din cadrul Componenta nr.15 - Educație din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Ministerul Educației trebuie să asigure echipamente pentru cel puțin 10000 de laboratoare și cabinete de asistență psihopedagogică, cabinete pentru care este necesară suplimentarea numărului consilierilor școlari pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat care nu au prevăzute posturi. Astfel, pentru atingerea obiectivului stabilit prin PNRR, este necesară suplimentarea cu 1200 de posturi de consilieri școlari.

2.3 Schimbări preconizate

A. Având în vedere faptul că, urmare a prevederilor Ordonanței de urgență nr.128/2022, proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a serviciilor de educație timpurie complementare propune:

- înființarea serviciilor de educație timpurie complementare ca structură a unităților de învățământ cu personalitate juridică cu grupe de nivel preșcolar și/sau antepreșcolar în:

a) localitățile izolate/dezavantajate în care serviciile standard (creșă sau grădiniță) sunt la distanță de peste 2 km de domiciliul copilului;

b) localitățile în care numărul copiilor sub 6 ani este foarte scăzut și nu funcționează o unitate de învățământ de nivel preșcolar/antepreșcolar cu personalitate juridică;

c) localitățile în care se înregistrează, din cauza aglomerării creșelor și a grădinițelor, un procent semnificativ de cel puțin 20 de cereri de înscriere nesoluționate și în care serviciul standard poate oferi, suplimentar, cu resursa umană existentă, servicii de educație timpurie complementare.

- tipurile de servicii pe care le oferă serviciile de educație timpurie complementare din cadrul unităților de învățământ preuniversitar cu o astfel de structură sunt:

a) servicii de educație, îngrijire, protecție și nutriție a copiilor, tip grădiniță comunitară;

b) servicii tip: grup de joacă și/sau ludotecă;

- serviciile de educație timpurie complementare tip grădiniță comunitară oferă un program educațional, îndeosebi pentru copiii cu vârste cuprinse între 4 și 6 ani, pornind de la nevoile și resursele identificate la nivelul comunității;

- în cazul serviciului complementar tip grădiniță comunitară se va urmări intensitatea intervenției pe copil de cel puțin 5 ore/zi, 3 zile/săptămână;

- în cazul serviciilor complementare tip ludotecă și/sau grup de joacă se va urmări intensitatea intervenției pe copil de cel puțin 2 ore/zi, timp de cel puțin 100 de zile/an școlar;

- reglementarea aspectelor care privesc înscrierea copiilor, numărul de copii la grupă, tipurile de personal și atribuțiile acestora, parteneriatul cu părinții și cu alți parteneri de la nivel central/local, precum și aspecte privind mediul educațional și conținutul educației din cadrul serviciilor de educație timpurie complementare.

B. Având în vedere situația actuală, prin prezentul proiect de act normativ se propune suplimentarea cu **3.750** de posturi a numărului total de posturi din învățământul preuniversitar de stat, inclusiv învățământul special, centrele județene de resurse și asistență educațională/Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, pentru asigurarea unui număr mai mare de profesori în cabinete de asistență psihopedagogică (consilieri școlari), astfel încât să se permită extinderea rețelei de cabinete școlare de asistență psihopedagogică din mediul rural și să se asigure îmbunătățirea serviciilor de asistență psihopedagogică, consiliere educațională și orientare școlară pentru un număr mai mare de elevi și preșcolari din învățământul preuniversitar, precum și organizarea și funcționarea serviciilor de educație timpurie complementare: 412 începând cu anul școlar 2023-2024, 500 începând cu anul școlar 2024-2025, 650 începând cu anul școlar 2025-2026 și 850 începând cu anul școlar 2026-2027.

2.4 Alte informații *)

Posturile suplimentare propuse prin prezentul proiect de act normativ vor asigura îmbunătățirea serviciilor de asistență psihopedagogică, consiliere educațională și orientare școlară pentru un număr mai mare de elevi și preșcolari din învățământul preuniversitar și implicit reducerea abandonului școlar.

După aprobarea prezentului act normativ, Ministerul Educației repartizează, prin ordin, inspectoratelor școlare, numărul maxim de posturi finanțat din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat, respectiv pentru inspectoratele școlare.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.2 Impactul social

Prezentul proiect de act normativ va permite extinderea rețelei de cabinete școlare de asistență psihopedagogică din mediul rural, egalitatea de șanse și sporirea accesului și participării la educație prin reducerea abandonului școlar.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4 Impactul macroeconomic

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.9 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a**Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri. ^{***})**

- în mii lei (RON) –

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani	Următorii patru ani			Media pe cinci ani
			4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	0	47.858	87.050	96.512	111.452	68.575
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						

ii. impozit pe venit	0	7.496	13.634	15.116	17.456	10.741
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări	0	40.362	73.416	81.396	93.996	57.834
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	0	-117.915	-202.210	-215.707	-245.155	-156.197
a) buget de stat, din acesta:	0	-117.915	-202.210	-215.707	-245.155	-156.197
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:	0	-70.057	-115.159	-119.194	-133.702	-87.623
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare		Buget de stat	Buget de stat	Buget de stat	Buget de stat	
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal- bugetară.	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.					
4.8 Alte informații	-					
Secțiunea a 5-a:						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ						

a) *acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:*

Prezentul proiect de act normativ modifică HG nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările ulterioare și completările ulterioare.

b) *acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:*

După intrarea în vigoare a prezentului act normativ se elaborează ordinul ministrului educației pentru modificarea numărului maxim de posturi finanțat din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat în anul școlar 2022-2023.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

Prezentul proiect de act normativ a fost prezentat și analizat în cadrul Comisiei de Dialog Social constituite la nivelul Ministerului Educației. Prezentul proiect de act normativ a fost pus în consultare publică pe pagina web a Ministerului Educației

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Prezentul proiect de act normativ a fost pus în consultare publică pe pagina web a Ministerului Educației

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul de act normativ a fost supus consultării structurilor asociative ale administrației publice locale.

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.

6.6 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a îndeplinit procedura privind transparența prevăzută de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind afișat pe site-ul a Ministerului Educației.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a:

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Prevederile prezentului act normativ vor fi puse în aplicare, după aprobare, de direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Educației, prin elaborarea Ordinului ministrului educației pentru modificarea numărului maxim de posturi finanțat din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, pentru unitățile de învățământ preuniversitar de stat în anul școlar 2022-2023.

8.2 Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Hotărâre pentru aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a serviciilor de educație timpurie complementare și modificarea anexei nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației

MINISTRUL EDUCAȚIEI
Ligia DECA

MINISTRUL FINANTELOR
Adrian CĂCIU

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
FONDURILOR EUROPENE
Marcel-Ioan BOLOȘ

MINISTRUL DEZVOLTĂRII
LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI
ADMINISTRAȚIEI
CSEKE Attila-Zoltán

MINISTRUL FAMILIEI, TINERETULUI
ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE
Gabriela FIREA

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Marian Cătălin PREDOIU